

Sygn. akt VIII Ca 364/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Rafał Krawczyk (spr.)
Sędziowie:	SSO Jadwiga Siedlaczek SSO Małgorzata Kończal
Protokolant:	st. sekr. sąd. Izabela Bagińska

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2014 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) *Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.*

przeciwko *Przedsiębiorstwu Handlowemu (...) Spółce jawnej we W., M. K. i K. K.*

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 8 maja 2014 r.

sygn. akt I C 2540/13

I. zmienia zaskarżony wyrok:

1. w punkcie 1 (pierwszym) sentencji w ten sposób, że zasądza od pozwanych Przedsiębiorstwa Handlowego (...) we W., M. K. i K. K. solidarnie na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 44.340,66 zł (czterdzieści cztery tysiące trzysta czterdzieści złotych i sześćdziesiąt sześć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 3 października 2013 r. do dnia zapłaty,

2. w punkcie 2 (drugim) sentencji w ten sposób, że zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 4.635 zł (cztery tysiące sześćset trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 3.418 zł (trzy tysiące czterysta osiemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.

Sygn. akt VIII Ca 364/14

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. w G. w pozwie przeciw (...)sp.j., M. K. i K. K. dochodził zapłaty solidarnie kwoty 44.340,66 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu tj. 3 października 2013 r. do dnia zapłaty, tytułem ceny sprzedaży. Wyrokiem z dnia 8 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w Toruniu oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanych kwotę 2417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której wytwarza buty z logo B.. Pozwana spółka prowadzi sklepy sprzedające ubrania i buty z logo B.w T. i W.. W 2009 i 2009 r. a następnie w 2011 r i 2012 r. pozwana spółka kupowała buty wytwarzane przez powoda. Powód dostarczał buty do sklepów pozwanej za pośrednictwem kuriera. Powód przyjmuje zamówienia na buty wiosenne i letnie jesienią poprzedniego roku i dostarcza je w lutym i marcu kolejnego roku. Jesienią 2012 r. pozwana spółka zamówiła u powoda buty wiosenne i letnie na sezon wiosna lato 2013 r. za 44.340,66 zł. Powód zobowiązał się do dostarczenia zamówionych butów do sklepów pozwanej spółki we W. i T. kurierem na swój koszt. W lutym 2013 r. pozwana spółka oświadczyła powodowi, że rezygnuje z odbioru zakupionych butów i proponuje przyjęcie ich w komis, motywując to niskimi dochodami z ich sprzedaży, słabą jakością i problemami z załatwianiem reklamacji. Powód nie wysłał zamówionych butów do sklepów powodowej spółki. ta zaś nie zapłaciła ceny. Dnia 12 kwietnia 2013 r. powód wezwał pozwaną spółkę do odbioru butów. Pozwana butów nie odebrała.

Oceniając powyższe Sąd Rejonowy uznał, że strony wiąże umowa sprzedaży zawarta jesienią 2012 r. , a oświadczenie pozwanych o rezygnacji z zamówienia nie było skuteczne. Powództwo jednak podlegało oddaleniu z trzech względów. Po pierwsze, powód nie udowodnił treści wiążącej strony umowy, w szczególności nie sprecyzował daty w jakiej pozwani mieli mu uiścić cenę. Po drugie, skuteczny był zarzut non adimpleti contractus, bowiem powód nie zaoferował świadczenia wzajemnego zgodnie z postanowieniami umowy tj. nie dostarczył butów do sklepów pozwanej spółki, w związku z czym pozwani mogli powstrzymać się z własnym świadczeniem. Po trzecie, powód nie dostarczył do miejsca jakie uzgodniły strony, wobec czego pozwani nie muszą płacić dopóki tego nie zrobi. Wezwanie pozwanych do odbioru butów nie było zaś równoznaczne z ich dostarczeniem.

Powód zaskarżył powyższy wyrok apelacją, zarzucając:

1. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego materiału dowodowego przez błędne i nieuzasadnione uznanie, że powód nie wykazał istotnych postanowień umowy, podczas gdy z przedłożonych dokumentu tj. potwierdzenia zamówienia odbioru (...), zamówienia pozwanej kolekcji (...), wezwania do zapłaty z dnia 27 maja 2013r. oraz zeznań świadków P. P., M.G., R. N. i stron wynika cena, rodzaj i ilość towaru oraz termin płatności tj. essentialia negotii umowy sprzedaży; okoliczności te nie były negowane przez pozwaną
2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez
  - przyjęcie, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, że powódka była w zwłoce w spełnianiu świadczenia podczas gdy to pozwana odmówiła przyjęcia zaoferowanego jej świadczenia wzajemnego oświadczając przed planowanym terminem dostawy, że nie przyjmie zamówionego towaru i że odstępuje od umowy
  - nieuprawnione uznanie wbrew oświadczeniom stron i zeznaniom świadków oraz dokumentom że strony nie pozostawały w stałych kontaktach handlowych.

Wniósł o zmianę wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości wraz kosztami procesu za obie instancje, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwani wniesli o jej oddalenie oraz o zasądzenie na ich rzecz od powoda kosztów postępowania w II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja jest uzasadniona i doprowadziła do zmiany wyroku i uwzględniania powództwa w całości.

Ustalenia faktyczne Sądu I instancji są prawidłowe, znajdują odzwierciedlenie w przeprowadzanych dowodach i w istocie nie stanowią źródła sporu między stronami. Podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., wbrew jego dosłownemu brzmieniu, w rzeczywistości dotyczy błędnego zastosowania prawa materialnego. Sąd Okręgowy przyjmuje zatem ustalenia Sadu Rejonowego za swoje i czyni je podstawą własnego orzeczenia.

Należy podzielić ocenę Sądu I instancji, że umowa sprzedaży obuwia na sezon wiosna/lato 2013 r. zawarta jesienią 2012 r. jest wiążąca, skoro pozwana spółka nie zdołała od niej skutecznie odstąpić. Chybiony był jednak argument Sądu a quo dotyczący niezaofiarowania kupującemu przedmiotu umowy. Okoliczność, że powód był gotów do dostarczenia towaru pozwanej spółce, która jednak oświadczyła że butów nie kupi, jest całkowicie bezsporna i nie wymaga głębszego uzasadniania. Nie nadaje się więc do obrony teza, że powód nie dostarczając towaru w umówione miejsca (sklepy pozwanej spółki w T. i W.) dopuścił się zwłoki w wykonaniu umowy. Wbrew logice jest bowiem wymagane od powoda, aby ze mimo jednoznacznego negatywnego stanowiska kupującego, dostarczał towar w umówione miejsca (i z dużym prawdopodobieństwem na własny koszt przywiózł go z powrotem) tylko by dać wyraz temu, że w należyty sposób zaoferował świadczenie wzajemne. Nie można zresztą mieć wątpliwości, że w grę wchodziła zwłoka nie dłużnika, lecz wierzyciela. Zgodnie bowiem z art. 486 § 2 k.c. **Wierzyciel dopuszcza się zwłoki**, gdy bez uzasadnionego powodu bądź uchyla się od przyjęcia zaoferowanego świadczenia, bądź odmawia dokonania czynności, bez której świadczenie nie może być spełnione, bądź **oświadcza dłużnikowi, że świadczenia nie przyjmie**. Nie jest zaś możliwe, aby jedna sytuacja, prowadząca do braku świadczenia, była wynikiem zwłoki obu stron umowy.

W sytuacji gdy mimo wcześniejszych uzgodnień o dostarczeniu przedmiotu sprzedaży w określone miejsce, kupujący oświadcza sprzedawcy deklarującemu wykonanie zobowiązania, że sprzedawanych rzeczy nie przyjmie, to – niezależnie od wystąpienia zwłoki wierzyciela - samą już deklarację sprzedawcy należy uznać za odpowiednik zaoferowania świadczenia w rozumieniu art. 488 § 2 k.c. W konsekwencji, co do zasady, z tą chwilą swoje świadczenie powinien spełnić kupujący. Na dalszy plan schodzi więc, na gruncie niniejszej sprawy, problem braku udowodnienia przez powoda szczegółowej treści umowy, zwłaszcza w zakresie terminu zapłaty ceny. Sądowi Rejonowemu umknęło zresztą, że termin zapłaty został określony w treści zamówienia z dnia 21 września 2012 r., którego treści pozwani nie kwestionowali i w którym jako proponowany termin płatności wskazano datę 21 października 2012 r. (30 dni). Okoliczność ta miałaby zresztą znaczenie wyłącznie gdyby powód żądał odsetek za okres przed zaoferowaniem świadczenia, a skoro domaga się ich od wniesienia pozwu, kwestię tę uznać należy za obojętną.

Ciężar dowodu, że strony umówiły się inaczej i że cena miała być płatna w okresie późniejszym, obciążał pozwanych. Argument pozwanych sprowadzający się do tezy, iż roszczenie powoda jest niewymagalne gdyż nie przywiózł sprzedanych rzeczy w umówione miejsce, trzeba ocenić jako kuriozalny, skoro to sama pozwana spółka kategorycznie odmówiła odbioru rzeczy.

W zbliżonej sytuacji zwłoki kupującego z odebraniem rzeczy, art. 551 § 1 i 2 k.c. uprawnia sprzedawcę do oddania rzeczy na przechowanie na koszt i niebezpieczeństwo kupującego, a nawet do sprzedaży rzeczy na rachunek kupującego. Jest jednak oczywiste, że przede wszystkim sprzedawca który w ramach wiążącej umowy oferuje swoje świadczenie, może żądać zapłaty ceny (art. 535 § 1 k.c.). Dlatego pozwana spółka jako kupujący powinna zapłacić cenę.

Solidarna odpowiedzialność pozwanej spółki jawnej, której zobowiązania dotyczy pozew, i jej wspólników wynika z art. 22 § 2 k.s.h. Subsydiarny charakter tej odpowiedzialności nie stanowi, zgodnie art. 31 § 2 k.s.h., przeszkody dla

uwzględnienia powództwa przeciwko wspólnikom przed wykazaniem przesłanki bezskuteczności egzekucji z majątku spółki.

Sąd Okręgowy po myśli art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zatem zaskarżony wyrok zasądzając na rzecz powoda cenę wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (art. 535 §1 k.c. i art. 481 § 1 k.c.) oraz koszty procesu, obejmujące:

- opłatę od pozwu – 2.218 zł
- koszty zastępstwa - 2.400 zł (§ 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 461)
- opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł

O kosztach za instancję odwoławczą Sąd orzekł zgodnie z art. 98 § 1 i 13 k.p.c. zasądzając od pozwanych solidarnie na rzecz powoda opłatę od apelacji 2.218 zł oraz stawkę zastępstwa adwokackiego (1.200 zł § 6 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 cyt. rozporządzenia).